

OPONENTSKÝ POSUDEK

Nina Vozková: *Hnewo Teyy - posvátná kniha Nuosuů*
Diplomová práce, Sinologie, FF UK
Praha 2006, ss. 99 + ss. 72 (přílohy, CD disk).

Na první pohled je zjevné, že diplomová práce slečny Niny Vozkové, věnovaná Yiům, speciálně jedné z jejich skupin, a to Nuosuům, představuje v české specializované bibliografii *absolutní novum*. Pokud si dobře vzpomínám, byl to známý český odborník Josef Kolmaš, jenž se kdysi pokusil přiblížit českému čtenáři národnostní problémy i členění Číny, formou spíše čtivější. V kontrastu s tímto téměř zapomenutým počinem, počinem, jehož si česká etnologie sotva povšimla, předkládá autorka pokus nadmíru autentický; tu autenticitu spatřuji v základním gradientu její práce, jež bych charakterizoval jako filologický, dokonce filologický v klasickém slova smyslu: produkce textu, překlad a komentář. Myslím si, že toto samotné by postačilo k uhájení gradusu magistra, avšak slečna Vozková šla mnohem dál: k *systematickým korelacím* posvátného textu, mytického eposu (jak jinak; jest to vždy mytický epos), plného metafor, a životního způsobu zkoumaného etnika (viz zejména autorčiny konceptualizace typu „minzu“, národnost; „shaoshu minzu“, národnostní menšina, vztáhnutelná k Nuosuům, již jsou, jak píše autorka, bez oficiálního statusu), a to v podobách naprosto konkrétních. Tímto počínáním, jež pokládám za klíčové, se slečna Vozková přiblížila nejen etnologii, nýbrž i tomu, co se před nedávnou dobou nazývalo etnologií promluvy nebo parolovou etnologií, později snad zařazenou do tzv. etnologie komunikace či řeči. Opakuji a zdůrazňuji: je to více tato korelační hra, méně pak neobvyklé, ba unikátní téma, v níž spatřuji *základní hodnotu* díla autorčina, díla to rovnovážného kompromisu etnologie, respektive mytologie a filologie. Připomenu slovem některé momenty korelační analýzy: (pomyslný) kastovní systém, tedy stratifikaci nuosuoské společnosti, šamanismus a jeho podoby: bimové a suniové; oceňuji rovněž nuancovaný pohled na pohřební obřady a nakonec obraz světa: v případě tohoto posledního lze jen litovat, že se autorka nevyjádřila explicitněji k povaze jazyka (snad s výjimkou poukazu na více slabičná slova a na tonicitu; klasifikační i typologické údaje by čtenář nepochybně ocenil; například zmínku o kontaktech typologických, lexikálních, gramatických moderní yištiny a činštiny), ač si uvědomuji, že překlad, jenž k práci přiléhá a jenž je v určitém ohledu jejím vyvrcholením, je výrazem jazykové explicitnosti přímo krajní. -- Takže nevím, čtu-li *English Abstract*, co věcně vzato znamená „The reader gets to know about the language and writing systém of the Yi people“; snad to platí spíše o písmu. To je koneckonců pouhý námět oponentův. Podobně zjišťuji určitou nedůslednost, týkající se autorčina pohledu na vlastní práci: je spíše komentářem k překladu *Hnewo teyy* nebo je překlad pouhou částí („part of the thesis“), jak sugeruje závěr Abstraktu? Analogickou nedůslednost nacházím již v samotném titulu práce, již - jak se tam praví - autorka „vypracovala“; snad: troufám si nesouhlasit, přímo napsala; „vypracovat“ (eventuálně) by mohla instrukce pro n-tý dělostřelecký útvar (což se mi nezdá příliš

pravděpodobné). Ne, je to podle mne korelační počínání, jež činí diplomovou práci Niny Vozkové nejen přijatelnou, nýbrž přijatelnou s návrhem na výbornou.

18. 5. 2006

Doc. Dr. František Vrhel
Ústav etnologie FF UK